

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **V. R.** bývajúcej v B., zastúpenej Mgr. M. K., advokátkou v B., proti žalovanej **O.**, zastúpenej JUDr. M. S. advokátkou v B., **o určenie vlastníckeho práva**, vedenej na Okresnom súde B. pod sp. zn. 5 C 97/2007, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 24. februára 2009 sp. zn. 13 Co 20/2009, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky **z r u š u j e** rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 24. februára 2009 sp. zn. 13 Co 20/2009 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Brezno rozsudkom z 5. decembra 2008 č. k. 5 C 97/2007 – 81 určil, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti, zapísanej na LV č. X. katastrálne územie P. obec P. okres B., Správy katastra B., ako parcela KN č. X.X. vo výmere X.X. – ostatné plochy . Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania 24 638 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení uviedol, že právna predchodkyňa žalobkyne (A. R.), ktorá nadobudla vlastníctvo predmetnej nehnuteľnosti na základe rozhodnutia súdu, darovala nehnuteľnosť žalobkyni darovacou zmluvou zo 7. 9. 1995 (vklad v katastri nehnuteľností povolený pod V X. dňa 12. 12. 1995). Notárskou zápisnicou č. N 409/95, NZ 377/95 zo 17. 10. 1995 (Notársky úrad JUDr. V. K. v Banskej Bystrici) bolo osvedčené vyhlásenie o vydržaní nehnuteľnosti (vo výmere 1518 m²) žalovanou . Časť dotknutej parcely registra E č. X. bola následne pripojená a zapísaná ako parcela registra C č. X.X.

vo výmere X.X. m² na LV č. X. do výlučného vlastníctva žalovanej. Týmto došlo k tzv. duálnemu vlastníctvu, potvrdenému príslušným katastrálnym úradom. Pri skúmaní podmienok nadobudnutia vlastníctva žalovanou k predmetnej nehnuteľnosti vydržaním zistil, že jej právny predchodca na nehnuteľnosti od roku 1979 bez stavebného povolenia, kolaudačného rozhodnutia a vyriešenia predchádzajúcich vlastníckych vzťahov, budoval športové ihrisko. ONV Banská Bystrica vyhovel jej žiadosti o vyňatie poľnohospodárskej pôdy - pozemkov pod športovým ihriskom - poľnohospodárskej výroby rozhodnutím z 28. 1. 1988, ktorá skutočnosť ale nemala vplyv na zmenu vlastníckeho práva predchádzajúcich vlastníkov, od ktorých neboli odkúpené, darované, vyvlastnené, či iným spôsobom scudzené. Keďže vlastnícke právo zapísané v prospech žalovanej v zmysle § 2 a nasl. zákona č. 293/1992 Zb. o úprave niektorých vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 293/192 Zb.) na základe osvedčenia vyhlásenia o vydržaní (vydaného podľa zákona č. 323/1992 Zb.) žalobkyňa napadla žalobou o určenie, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti, považoval za irelevantné, že tak neurobila v 10-ročnej lehote (§ 2 Ods. 2 zákona č. 293/1992 Zb.), pretože vlastnícke právo sa nepremlčuje. Žalovaná nesplnila zákonné predpoklady pre nadobudnutie vlastníctva nehnuteľnosti vydržaním. Vydržať vec môže len taký držiteľ, ktorý je so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu vec patrí ako vlastníkovi. Tvrdenia žalovanej o oprávnenosti jej držby sú v rozpore s vykonaným dokazovaním. Žalobkyňa po nadobudnutí vlastníctva (darovacou zmluvou) a zistení duálneho zápisu vlastníckeho práva (tiež v prospech žalovanej), mala preukázateľný záujem na vyriešení sporného vlastníctva. Keďže k dohode so žalovanou nedošlo, nemala inú možnosť ako domáhať sa svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnosti predmetnou žalobou. Preto je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení (§ 80 písm. c/ O. s. p.). O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalovanej rozsudkom z 24. februára 2009 sp. zn. 13 Co 20/2009 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Uviedol, že žalovaná splnila podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti vydržaním. Oprávneným držiteľom nehnuteľnosti bola od roku 1995, keď notárka JUDr. V. K. notárskou zápisnicou zo 17. 10. 1995 č. N 409/95, Nz 377/95, vydanou za podmienok podľa § 2 ods. 2 zákona č. 293/1995 Zb., osvedčila vyhlásenie o vydržaní (pre Obec P.), ktoré právo (oprávneného

držiteľa) bolo zapísané do katastra nehnuteľností záznamom (§ 34 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností). Po uplynutí lehoty 10 rokov (oprávnenej držby) odo dňa zápisu ,sa stala vlastníčkou nehnuteľnosti na základe vydržania (§ 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka) , zapísanou v katastri nehnuteľností na LV č. X.. Nie je preto možné už skúmať prípadnú dôvodnosť vydania osvedčenia o vyhlásení vydržania vlastníckeho práva , ani opodstatnenosť žaloby podanej na súd až 30. 4. 2007 (po uplynutí 10- ročnej lehoty odo dňa zápisu). O náhrade trov konania rozhodol podľa § 150 O. s. p. .Za dôvody hodné osobitného zreteľa považoval najmä skutočnosť, že žalobkyňa stratila vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti (nadobudnuté darovacou zmluvou) z nevedomosti (nedomáhala sa ho relevantným spôsobom).

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie žalobkyňa. Navrhla , aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že jej žalobe vyhovie a žalovanej uloží povinnosť zaplatiť náhradu trov konania. Namietala nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Uviedla, že po zistení , že k časti parcely registra E č. X. vo výmere X. m2, ktorej vlastníčkou sa stala na základe darovacej zmluvy, a ktorá je súčasťou športového ihriska , došlo k duplicitnému zápisu vlastníckeho práva aj v prospech žalovanej (na základe Notárskej zápisnice spísanej 17. 10. 1995) konkrétne vo výmere 1518 m2 (časť dotknutej parcely registra E č. X. bola následne pripojená a chybné zapísaná ako parcela registra C č. X.X. vo výmere X.X. m2 na LV č. X. ako výlučné vlastníctvo žalovanej) sa opakovane (najneskôr od roku 1 997) niekoľko rokov snažila dosiahnuť vyriešenie vzniknutej situácie mimosúdne, avšak neúspešne. Poukázala na skutočnosť, že vyhlásenie žalovanej v Notárskej zápisnici spísanej 17. 10. 1995 (parcely, ku ktorým si osvedčila vlastnícke právo titulom vydržania vrátane spornej parcely ešte v dobe dávnej odkúpila od pozemnoknižných vlastníkov , resp. spoluvlastníkov za účelom výstavby športového ihriska) nie je pravdivé. Žalovaná v konaní neunesla dôkazné bremeno , pretože nepreukázala vo vzťahu k spornej parcele splnenie podmienok , ktoré zákon pre kvalifikáciu oprávnenej držby vyžaduje a to ani u právneho predchodcu a rovnako ani potom, ako si formou notárskej zápisnice k spornej parcele osvedčila vlastnícke právo vydržaním.

Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu považovala rozsudok odvolacieho súdu za vecne správny. Uviedla, že na pokojnú a nerušenú držbu nemá vplyv jej vedomosť o duálnom vlastníctve, pretože na rozdiel od žalobkyne , ktorá je vlastníčkou len evidenčnej parcely

registra E, ona je vlastníčkou záväznej parcely registra C. V roku 1995, kedy parcelu registra E č. X. nadobudla (súdnym rozhodnutím) právna predchodkyňa (matka) žalobkyne bola už časť tejto parcely od roku 1979 užívaná ako športový areál. Nebola to teda poľnohospodárska, či orná pôda , ale bola fakticky , reálne zastavanou plochou, resp. ostatnou plochou športového areálu. Je preto zrejmé, že právna predchodkyňa žalobkyne ani nevedela, čo získala súdnym rozhodnutím do vlastníctva. Nevedela, že časť parcely E KN X., ku ktorej jej vzniklo vlastnícke právo na základe rozhodnutia súdu ako k ornej poľnohospodárskej pôde , je v skutočnosti obecné ihrisko stavané od roku 1979 a tvorí záväznú parcelu registra C. To z dôvodu, že túto parcelu od doby dávnej , minimálne od roku 1979 vôbec neužívala (pred súdom v roku 1994 tvrdila, že sa jedná o poľnohospodársku pôdu). Ak by kataster nehnuteľností pri zápise len evidenčnej parcely E č. X. do vlastníctva právnej predchodkyne žalobkyne , neurobil chybu tým, že do výmery E parcely č. X. - orná pôda zahrnul výmeru, ktorá prešla do novovytvorenej záväznej parcely registra C – X.X. , nedošlo by k duálnemu vlastníctvu. Zdôraznila, že kvôli právnej istote vo vlastníckych vzťahoch len súdne rozhodnutie môže byť podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností. Musí sa tak stať v lehote 10 rokov od zápisu vlastníka do katastra nehnuteľností . Nestačí namietat vlastnícke právo bez domáhania sa svojich práv súdnou cestou. Navrhla preto dovolanie zamietnuť a priznať jej náhradu trov dovolacieho konania vo výške 120,88 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 238 ods. 1 O. .s p.) , bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. .s p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 241 ods. 1 O. s p. a dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu treba zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V zmysle § 241 ods. 2 O. s. p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p., b/ konanie je postihnuté inou vadou , ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci , c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O. s p.) sa zaoberá

procesnými vadami uvedenými v § 237 O. s. p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v § 237 písmenách a/ až g/ O. s. p. (t. j. či nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka , o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným). Dovolaiteľka žiadnu z týchto väd nenamietala a neboli zistené ani dovolacím súdom. To však neplatí vo vzťahu k inej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.

Inou vadou konania , na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť , ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom konaní.

Podľa § 1 O. s. p. Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a úctu k právam iných osôb.

Podľa § 3 O. s. p. občianske súdne konanie je jednou zo záruk zákonnosti a slúži na jej upevňovanie a rozvíjanie. Každý má právo domáhať sa na súde ochrany práva , ktoré bolo ohrozené alebo porušené.

V zmysle citovaných ustanovení sa občianske súdne konanie musí v každom jednotlivom prípade stať zárukou zákonnosti a slúžiť na jej upevňovanie a rozvíjanie (napr. IV. ÚS 1/02) . V občianskom súdnom konaní súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov , ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti (§ 153 ods. 1 O. s. p.). Rozhodnutiu súdu vo veci samej musí teda predchádzať činnosť súdu zameraná na spoľahlivé zistenie skutkového stavu - dokazovanie zodpovedajúce garanciam spravodlivého súdneho konania v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd , najmä garanciam obsiahnutým v princípe rovnosti zbraní a práve na kontradiktórne konanie.

V zmysle § 132 O. s. p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy , a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti , pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Na vyhodnotenie dôkazov nadväzuje zistenie (ustálenie) jednotlivých relevantných skutkových okolností (skutkového stavu), ktoré sú v danej veci významné a ktoré spolu tvoria skutkový základ pre rozhodnutie súdu. Správne zistenie skutkového stavu po vyhodnotení vykonaných dôkazov je teda rovnako dôležité , ako hodnotenie dôkazov, aby nedošlo k nesprávnym dielčím skutkovým zisteniam a tým nesprávne zistenému skutkovému stavu , netvoriacemu podklad pre správne rozhodnutie vo veci.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou podanou na Okresný súd Brezno 30. 4. 2007 domáhala určenia, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti zapísanej na LV č. X. kat. územie P. obec P. okres B. ako parcely registra C č. X. vo výmere 1 518 m², druh pozemku ostatné plochy z dôvodu, že vlastníctvo k nej nadobudla darovacou zmluvou uzavretou 7. 9. 1995 od svojej matky A. R. (darkyňa) , ktorá ju nadobudla rozhodnutím Okresného súdu Banská Bystrica z 13. decembra 1994 č. k. 14 C 214/194 (právoplatným dňom 30. 3. 1995). Vklad darovacej zmluvy do katastra nehnuteľností bol vykonaný dňa 12. 12. 1995 pod č. V X (list vlastníctva č.X, parcely registra E). Notárskou zápisnicou spísanou 17. 10. 1995 na Notárskom úrade v Banskej Bystrici notárkou JUDr. V. K. bolo

osvedčené vyhlásenie žalovanej o vydržaní nehnuteľnosti vedenej u Správy katastra v B. v k. ú. P. parc. KN č. X., orná pôda vo výmere 16 000 m², ktorá vznikla geometrickým plánom č. X. odčlenením od pôvodných pozemnoknižných parciel vedených v označených záp. poz. knihy k. ú. P. , pričom žalovaná (žiadateľ o vyhotovenie osvedčenia) uviedla , že uvedené nehnuteľnosti užíva v dobrej viere, že je ich vlastníčkou a vo svojej držbe nebola nikým rušená. Ešte v dobe dávnej ich odkúpila od pozemnoknižných vlastníkov , resp. spoluvlastníkov za účelom výstavby športového ihriska. Časť dotknutej parcely registra E č. X. , ktorej výlučnou vlastníčkou je žalobkyňa vo výmere X. m² , bola následne vo výmere 1518 m² pripojená a zapísaná ako parcela registra C č. X.. vo výmere X. m² na LV č. X. do výlučného vlastníctva žalovanej (na základe osvedčenia vyhlásenia o vydržaní).

Žalobkyňa teda svoje vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti odvodzovala z právneho úkonu (darovacej zmluvy) , ktorým ho nadobudla od jej právnej predchodkyne a určenia výlučného vlastníctva k nej sa domáhala z dôvodu zistenia duálneho vlastníctva v prospech žalovanej , ktorej vlastnícke právo malo vzniknúť na základe osvedčenia vyhlásenia o vydržaní nehnuteľnosti notárom, notárskou zápisnicou spísanou dňa 17. 10. 1995.

Podľa § 80 písm. c/ O. s. p. návrhom na začatie konania možno uplatniť , aby sa rozhodlo o určení, že tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Pri určovacích žalobách (ktorou je i žaloba v predmetnej veci) sa v zmysle citovaného zákonného ustanovenia vyžaduje existencia žalobcovho naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení v čase vyhlásenia rozsudku. Povinnosť preukázať , že v čase rozhodovania súdu na určení práva je naliehavý právny záujem , zaťažuje žalobcu, čo pre neho znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosti , z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení, čo je jednou z podmienok, aby mohol súd žalobu meritórne prejednať a prípadne jej vyhovieť.

Súd prvého stupňa , vychádzajúc z existencie naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení (§ 80 písm. c/ O. s. p.), skúmal v súvislosti s osvedčením vyhlásenia o vydržaní splnenie podmienok oprávnenej držby predmetnej nehnuteľnosti žalovanou a považoval za právne irelevantné, že žalobkyňa neuplatnila svoje vlastnícke právo v 10-ročnej lehote podľa § 2 ods. 2 zákona č. 293/1992 Zb. platného do 1. 12. 2000 (vlastnícke právo sa nepremlčuje). V porovnaní s ním odvolací súd považoval uplynutie lehoty za (jedinú) právne relevantnú skutočnosť a dospel k záveru , podľa ktorého ak žalobkyňa neuplatnila svoje právo v uvedenej lehote , stal sa vlastníkom nehnuteľnosti žalovaný na základe vydržania.

Vydržanie je osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva zo zákona (§ 129 a § 134 Občianskeho zákonníka), ktoré vzniká splnením zákonom požadovaných predpokladov. Musí ísť o spôsobilý predmet vydržania (predmetom vydržania môže byť každá vec, ktorá môže byť predmetom vlastníctva) , držba musí byť oprávnená t. j. musí ísť o faktické ovládanie veci alebo vykonanie práva , musí ísť o vôľu nakladať s vecou alebo s právom ako so svojim a musí byť dobrá viera, že oprávnenému držiteľovi patrí vec (alebo právo) a držba musí byť nepretržitá počas celej zákonom stanovenej doby, do zákonom stanovenej doby sa započítava aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca (u nehnuteľných vecí je vydržacia doba desaťročná) . Subjektom vydržania môže byť tak fyzická ako aj právnická osoba .

Podľa § 129 a § 134 Občianskeho zákonníka vlastnícke právo k nehnuteľnostiam vydržaním sa nadobúda na základe rozhodnutia súdu na návrh oprávneného držiteľa a po splnení zákonom požadovaných predpokladov na základe určovacej žaloby . Rozhodnutie súdu o určení vlastníckeho práva má povahu deklaratórneho rozhodnutia (rozhodnutie nemení právny stav, ale deklaruje vlastníctvo).

Vlastnícke právo titulom vydržania môže oprávnený držiteľ nadobudnúť aj v zmysle zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti v znení neskorších predpisov formou notárskej zápisnice. Podľa § 63 tohto zákona osvedčenie o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam sa vydáva formou notárskej zápisnice . Notárska zápisnica musí obsahovať vyhlásenie účastníka o splnení podmienok podľa osobitného predpisu (§ 134 Občianskeho

zákonníka), najmä okolnosti odôvodňujúce začatie oprávnenej držby , trvanie a nepretržitosť držby. K vyhláseniu účastník dokladá vyhlásenie osôb , ktorým posledný zápis v katastri nehnuteľnosti preukazuje vlastnícke právo, alebo ich právnych nástupcov , ak sú tieto osoby známe, vyhlásenie o tom, že nemajú k vzniku vlastníckeho práva výhrady. Takéto osvedčenie vydané notárom, za predpokladu ,že obsahuje všetky uvedené náležitosti , má povahu verejnej listiny , so všetkými z toho vyplývajúcimi právnymi dôsledkami (§ 134 O. s. p., § 34 zákona č. 162/1995 Z. z.). Notár pritom nedozerá na to, či obsah urobeného vyhlásenia je v súlade so zákonom , čo neznamená, že to tak nemá byť.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 293/1992 Zb. o úprave niektorých vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov platného do 1. 12. 2000 (týmto dňom nadobudol účinnosť zákon č. 393/2000 Z. z. , ktorý vypustil zo zákona § 2 až 9) na základe osvedčenia notára vydaného za podmienok v tomto zákone sa v evidencii nehnuteľností zapíše za vlastníka nehnuteľnosti osoba uvedená v tomto osvedčení .

Podľa § 2 ods. 2 tohto zákona ak po dobu 10 rokov odo dňa zápisu do evidencie nehnuteľnosti podľa odseku 1 neuplatní na súde alebo v konaní o pozemkových úpravách vykonávaných z dôvodu usporiadania vlastníckych a užívacích pomerov vlastnícke právo k nehnuteľnosti takto zapísanej iná osoba, stáva sa zapísaná osoba vlastníkom zapísanej nehnuteľnosti na základe vydržania, to platí aj pre prípad, že nehnuteľnosť v tejto lehote bola prevezená na inú osobu, než ktorá je uvedená v osvedčení.

Odvolačí súd pri svojom právnom závere o nespochybniteľnosti vydržania nehnuteľnosti žalovanou uplynutím 10 ročnej lehoty vychádzal výlučne z citovaného § 2 ods. 2 zákona č. 293/1992 Zb. , ale ako vyplýva z výslovného znenia § 2 ods. 1 za vlastníka nehnuteľnosti sa zapíše osoba uvedená v osvedčení, vydaného za podmienok v tomto zákone uvedených. „Osvedčenie možno vydať len pre držiteľa nehnuteľnosti (§ 3 ods. 2) na jeho návrh , ku ktorému sa pripoja písomné doklady o skutočnostiach uvedených v § 4 ods. 2 a čestné vyhlásenie a vyjadrenie uvedené v § 5 (a/ čestné vyhlásenie dvoch, vo veci nezaujatých osôb, znalých miestnych pomerov k spôsobu získania nehnuteľnosti navrhovateľom a potvrdzujúce , že navrhovateľ je držiteľom nehnuteľnosti , ak

je nehnuteľnosť v nájme, tiež vyjadrenie nájomcu o tom, že navrhovateľ je prenajímateľom, b/ vyjadrenie obce o okolnostiach dôležitých pre vydanie osvedčenia). Pravdivosť obsahu dokladov pripojených k návrhu ani náležitosti vôle navrhovateľa a iných osôb notárstvo nepotvrďuje (§ 6 ods. 1), čo však neznamená , že v prípade pochybností nemožno skúmať splnenie uvedených podmienok.

Odvolaací súd sa uvedenými relevantnými skutočnosťami ,týkajúcimi sa splnenia predpokladov tvrdeného a preukazovaného vlastníckeho práva účastníkov konania , nezaoberal. Na strane žalovanej, či boli splnené všetky zákonné podmienky nadobudnutia vlastníctva nehnuteľnosti vydržaním a či boli odstránené pochybnosti o oprávnenej držbe. S existenciou týchto predpokladov sa bolo treba zaoberať tak pred notárskou zápisnicou osvedčeného vyhlásenia o vydržaní nehnuteľnosti vzhľadom na charakter nehnuteľnosti a skutočnosti v nej uvedené, týkajúce sa predchádzajúcich vlastníkov, ako aj po vydaní osvedčenia a o vydržaní, keď žalovaná mala vedomosť o nadobudnutí vlastníctva žalobkyňou, ktorá sa svojho vlastníckeho práva aj domáhala prostredníctvom dosiahnutia mimosúdnej dohody. Na strane samotnej žalobkyne bolo treba venovať pozornosť, odvodzujúcej svoje vlastnícke právo od vlastníctva právnej predchodkyne , aj z hľadiska identifikácie nehnuteľnosti a zápisu do katastra nehnuteľnosti. Teda záver odvolacieho súdu o strate vlastníctva žalobkyne nemal oporu v zistenom skutkovom stave, ktorý by tvoril podklad pre správne rozhodnutie vo veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dodáva, že z rozhodnutia, uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod. č. 86/2001 vyplýva, že pri posúdení otázky, kto je vlastníkom , môže sa súd aj odchyliť od stavu zapísaného v katastri nehnuteľností. V odôvodnení tohto rozhodnutia sa uvádza: V zmysle ustanovenia § 70 zákona č. 162/1995 Z. z. sú údaje katastra (medzi ktoré patria aj údaje o právach k nehnuteľnostiam vrátane identifikačných údajov o vlastníkoch nehnuteľností (§ 7 písm. c/ zákona) hodnoverné a záväzné, ak sa nepreukáže opak. Citované zákonné ustanovenie vyjadruje právnu domnienku, ktorá pripúšťa dôkaz opaku. Súd ju má preto preukázanú, pokiaľ v konaní nevyjde najavo opak (§ 133 O. s. p.).

Keďže odvolací súd sa nezaoberal rozhodnými skutočnosťami dôležitými pre správne posúdenie vlastníckeho práva účastníkov (ktorý chybný postup v odôvodnení napadnutého rozhodnutia v rozpore s § 157 ods. 2 O. s. p. ani náležite nevysvetlil), jeho konanie je postihnuté vadou v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. a vylučuje možnosť preskúmania jeho rozhodnutia z hľadiska vecnej správnosti a dôvodov uvedených v dovolaní.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O. s. p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. novembra 2010

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v. r.

predsedníčka senátu

Za správnosť:

Hrčková Marta

